

4-29-2018

16 Ottoman Documents

Krikor Guerguerian

Follow this and additional works at: https://commons.clarku.edu/genocide_documents

Recommended Citation

Guerguerian, Krikor, "16 Ottoman Documents" (2018). *Genocide Documents*. 16.
https://commons.clarku.edu/genocide_documents/16

This Book is brought to you for free and open access by the Private Materials (Archive 2) at Clark Digital Commons. It has been accepted for inclusion in Genocide Documents by an authorized administrator of Clark Digital Commons. For more information, please contact mkrikonis@clarku.edu, jodolan@clarku.edu.

DAVTON 0-10-2513

No. 26-2820

SLICERS

Handwritten notes on a yellowed label:
TURKISH
ARMY
KONIG
ARMY
Photo copies

تشیلاتی خاصہ
 آرکانہ سیکرٹری
 شہنہ

تولہ در تاریخ سنہ

۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰				
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰

تولہ در تاریخ سنہ

تشیلاتی خاصہ

Teşkilât-ı Mahsusa'nın şifresi

(Teşkilât-ı Mahsusa kuvvetleri, faaliyet gösterdikleri harp sahaları içindeki kolorduların şifrelerini kullanıyorlardı. Ayrıca, Başkumandanlığın şahsî şifresi de, Teşkilât-ı Mahsusa Reisinde idi.)

2846

Պուլ տախի

Եշխասը միւզիքէտէն օլմալարընա
պինաէն Իզմիրտէն Գարահիսար վէ
Գօնիայա կէօնտէրիլէն ալթմըշ պիր վէ
կէօնտէրիլէձէք սօքսան պէշ էրմէնիսին
մահնուզէն Տիարպէքիր Թարիքի իլէ
Մուսուլա սէվզլէրի վէ քէյֆիյէթին
ինպասը:

3 Բեանուընը էվվէլ 881:

Նազըր Թալաաթ:

2408

Պուլ տախի

9 Բեանուընը էվվէլ 881 Թարիխի
նումարա պէշ երլի էրմէնիլէրտէն
Թէպլիզաթը ախիրէ իւզէրինէ սէվզ
էտիլմէյէրէք իպքա էտիլմիշ օլանլարըն
վէ մահալը ախիրէտէն կէլմիշ օլուպտա
քէզա Թէպլիզի մէզքիւր ահքեամընա
Թէվֆիգէն մուվվազաթէն պրազըլան
լարըն մահալը ախիրէ կէթմէք իւզրէ
եօլտա նէ՞ գատար էրմէնի պուլուէն
տուղուընըն մուզիհէն նիհայէթ իւշ
կիւն զարձընտա ինպասը:

8 Բեանուընը էվվէլ 881.

Նազըր Թալաաթ:
Ասըլլարընա մուհաձըգ տըր:
28 Մարտ 1885.
Մուսթաֆա Մէհմէտ Ալի՞:

2846

Այս ալ

Ձմիւռնիայէն Գարահիսար եւ
Գօնիա դրկուած 61, եւ դրկուելիք
95 Հայերը իբր վնասակար անձեր,
հսկողութեան տակ Տիգրանակերտի
ձամբով Մուսուլ քշել եւ արդիւնքը
տեղեկագրել:

3 Դեկտեմբեր 1915:

Նախարար՝

Թալաաթ

2408

Այս ալ

9 Դեկտեմբեր 1915 Թուականին
եւ Թուահամար հինգ,
վերջին հրահանգին համաձայն տեղա
ցի Հայերէն չտարագրուածները եւ
վար դրուածները եւ ուրիշ տեղէ
եկած ու նոյն հրահանգին համաձայն
առժամաբար վար դրուածները եւ ուրիշ
տեղ երթալու համար ձամբայ հանուած
քանի՞ Հայեր կան. երեք օրէն տե
ղեկացուցէք մանրամասնօրէն:

8 Դեկտեմբեր 1915:

Նախարար Թալաաթ:

Բնագիրներուն յար եւ նման են.

28 Մարտ 1919:
Մուսթաֆա՞ Մէհմէտ Ալի՞:

Պու տախի

Թէպ'իտ էտիւմիշ էրմէնիլէրին
 կէրէք ձինայէթ վէ կէրէք ձինհա
 էնալը իլէ միւթտէհիմ վէ մազնուն
 օլանլար հագգընտաքի թէ'ախըպաթը
 քանունիյէնին թէ'էձիլի Ատլիէ
 նէգարէթիսին իշա'արը իւզէրինէ
 մէձլիսի վիւքէլաձա թէգէքթիւր
 գըլընարագ պա թէգէրէի սամի
 իզպար պույուրուլմըշ օլմագլա
 իխթիզասընըն ինա վէ նէթիձէսիսին
 ինպասը:

13 Բեանունը եվվէլ 331:

Նազըր Թալաաթ:

338

Պու տախի

Ձէյլ 3 Բեանունը եվվէլ 331.
 Տիարպէթիր թարիգէ իլէ մահնուզէն
 Մուսուլա կէօնտէրիլէձէք էրմէնիլէրին
 Գօնիայա վասըլ օլուպ օլմատըզլարընըն
 վէ կէլմիշլէր իսէ. Գօնիատան նէ
 գէման Եօլա չըգարըլտագլարընըն ինպասը:

9 Բեանունը եվվէլ 331:

Նազըր նամընա.

Սուպհի:

Այս ալ

Նկատելով որ տեղահանուած
 Հայերու, ըլլայ ոձիւրով, ըլլայ
 յանցանքով ամբաստանուածներու
 մասին դատական նախարարութիւնը
 որոշած է յետաձգել որ օրինական
 հետապնդումներ կատարուին, այս
պարագան քննուեցաւ նախարարներու
Խորհուրդին մէջ եւ վաւերացուե-
ցաւ հարկ եղածը. ըստ այնմ գոր-
 ծեցէք եւ արդիւնքը տեղեկացուցէք:

13 Դեկտեմբեր 1915:

Նախարար Թալաաթ:

338

Այս ալ

Յաւելուած 3 Դեկտեմբեր 1915 ի
 Մածկագրին.
 Տիգրանակերտի ձամբով հսկո
ղութեան տակ Մուսուլ ղրկուելիք
 Հայերը Գօնիա հասան թէ ոչ: Եւ
 եթէ հասան, տեղեկացուցէք թէ Գո
 նիայէն երբ ձամբայ ելան:

9 Դեկտեմբեր 1915:

Ի ղիմաց նախարարի'

Սուպհի:

JAJ h 183

Գօնի Վիլայէթի
Մէքթուպ Գալէմի
Ատէտ 2851

Գօնիա Վիլայէթինէ
Շիֆրէ Սուրէթի.

Էրմէնի սելգիէթընըն կէօյա
Ալմանիա հիւզիւմէթինին թէշվիգա__
թը իլէ վուզուա կէլտիյի եօլընտա
պա'ազը մահալլէրտէ շայեստ տեվե__
րան էյլէտիթլէրի խապէր ալընմագտա
օլտուղունտան, իթիխազ օլունան
թէտապիրին սըրօ հիւքիւմէթը սէ__
նիյէնին կէօրտիւյիւ լիզումը
ասթէրի վէ ինզըպաթիյէէ մէպնի
պուլունտուղունըն վէ ահվալ վէ
ումուըը տախիլիյէյէ թէա'ալլիւք
էտէն խուսուսաթտա հիշ պիր հիւքիւ__
մէթ էձնէպիյէնին միւտախիւէ
էտէմէյէձէյիւնի հէր քէսին մուհազ__
գագ պիւմէսի լազըմ կէլէձէյիւնտէն
իձապ էտէն մէմուրիւնի սուրէթը
միւնասիպէթէ թէպլիղի թամիմէն
պէյան օլունուը:

Յ Բեանուընը եվվէլ 981.

Տախիլիյէ նազըըը

Թալաթ:

Գօնիայի Կուսակալութիւն
Բարտուղարութեան Գրասենեակ
Թուահամար 2851

Գօնիայի Կուսակալութեան
Մածկագրի Պատձէն.

Կ'իմանանք որ կարգ մը տեղեր
զրոյցներ կը շրջին թէ Հայերու տե__
ղահանութիւնները Գերմանիոյ Կառա__
վարութեան դըղումներով տեղի կ'ու__
նենան: Ամէն ոք անպայման պէտք է
գիտնայ որ ձեռք առնուած միջոցները
միայն Կայսերական կառավարութեան
կողմէ գինուորական եւ կարգապահական
պարտադրութեան նպատակով տեղի կ'ու__
նենան, եւ թէ ոչ մէկ օտար կառավա__
րութիւն կրնայ միջամտել մեր ներքին
կացութեան եւ խնդիրներուն:

Այս պարագան պէտք է շրջաբե__
րականով մը յարմար կերպով տեղե__
կացնել իրաւասու բոլոր պաշտօնէու__
թեան:

Յ Դեկտեմբեր 1915:

Ներքին Գործերու նախարար'

Թալաթ:

JAJ h 183

قرینه و برتبه
نیزه صرف

۱۵۵

درین سوختن کربا امانیا مکتوبت توفیقانید و قوه کعبی برنده بینه مکرده ثابت
دوران ایچکی خیاقتند اولیفته نه آغاز اولانه نیبارک ورف مکتوبت نه نیک کور وکی نوع ا
مکتوبت لایق طبعه منق برکت نیکت و احوال و امور واقعه به نماند به نه خصوصاً به هیچ به مکتوبت
ایچینک لایق اید به به کجی کور کست مکتوبت منق نوع مکتوبت ایچا اید به مکتوبت مکتوبت
تبعیت نینج بیاید اولانه ۱۱۱ مکتوبت اولانه
مکتوبت

بودف

نیچا ایچا اولانه ایشدک کور جنات و کور منق افعال اید منق و مکتوبت اولانه مکتوبت
مکتوبت نیکت تا جبهه مکتوبت نیکت انکاره اولانه مکتوبت مکتوبت مکتوبت مکتوبت
ایچا مکتوبت اولانه مکتوبت ایچا مکتوبت ایچا مکتوبت ایچا مکتوبت
مکتوبت

بودف

۱۱۱ مکتوبت اولانه مکتوبت مکتوبت مکتوبت مکتوبت مکتوبت
اولانه مکتوبت مکتوبت مکتوبت مکتوبت مکتوبت مکتوبت
مکتوبت

بودف

۱۱۱ مکتوبت اولانه مکتوبت مکتوبت مکتوبت مکتوبت مکتوبت
مکتوبت مکتوبت مکتوبت مکتوبت مکتوبت مکتوبت
مکتوبت

۱۱۱

۱۱۱ مکتوبت اولانه مکتوبت مکتوبت مکتوبت مکتوبت مکتوبت
مکتوبت مکتوبت مکتوبت مکتوبت مکتوبت مکتوبت
مکتوبت

Handwritten signature

Գօնիա Վիլայէթի

Մէքթուպ Գալէմի

Գօնիա Վիլայէթինէ Շիճրէ.

Սուրէթ տիր.

Շիմտիյէ զատար ախըր երլէրէ սէվգ էտիլմիշ ասքէր էրմէնի աիլէլէրինին էսկի մէ'վաաւարընա ալ տէթի իշին քարեարկեահը ումուսիտէն ղայրը հիշ պիր մագամըն վէսիգա վէ էմը վէրմէսինէ սիւահիէթտար օլմատըղը օրտու գումանտանլըգլարընա եագըլտըղը պաշ գուման տանլըգ վէքեալէթինտէն պիւտիրիլմիշ օլմագլա թա'ամիմէն թէպլիղ օլունուր:

9 Թէշրինի Սանի 381.

Նագըր Թալաթ:

Պու տախի

էրմէնի սէվգիաթը հագգընտաքի մուխապէրաթըն Հալէպ վիլայէթի իլէ իճրա էտիլմէյէրէք, քէմեաքեան նէգարէթլէ իճրա օլունմասը:

15 Թէշրինի Սանի 381:

Նագըր Թալաթ:

Ասըլլարընա մուաճըգ տըր.

27 Մարտ 885:

Սուսթաճա՞ . Մէհմէտ Ալի՞

Գօնիայի Կուսակալութիւն

Քարտուղարութեան Գրասենեակ

Գօնիայի Կուսակալութեան Մածկագիրք.

Պատճէն.

Մինչեւ հիմա ուրիշ տեղեր քշուած զինուորական Հայերու ընտանիքներուն իրենց նախկին բոյները վերադառնալու համար ընդհանուր բանակատեղիէն զատ ուրիշ որեւէ պաշտօնատեղի ձեռնհաս չէ վկայաթուղթ կամ արտօնութիւն տալու: Ասիկա բանակի հրամանատարներուն գրուած ըլլալով, ընդհանուր հրամանատարութեան կողմէ, կը հաղորդենք շրջաբերականի ձեւով:

9 Նոյեմբեր 1915:

Նախարար՝

Թալաթ:

Այս ալ.

Հայերու տեղահանութեան վերաբերեալ թղթակցութիւնները Հալէպի կուսակալութեան հետ կատարելու տեղ, առաջուան պէս ընել նախարարութեան հետ *Կարգադրութիւն* - Է:

15 Նոյեմբեր 1915:

Նախարար Թալաթ:

Բնագիրներուն յար եւ նաման.

27 Մարտ 1919:

Սուսթաճա՞ . Մէհմէտ Ալի՞

JAJ R 184

تاریخ و وقت
شماره

157

بسم الله الرحمن الرحيم
بمذبحه فذره آفر برده سوخته ایدله عکاره خنده افرینده اسکما افرین خود به حکومت ترا بگویم
بمذبحه ایچ بر مقامک همیشه وار ویر من همه ایدله اولی ایدله اولی ایدله اولی ایدله اولی ایدله اولی
با همه قوممانا خود که کشیده بید بر لبه افرینده ایدله اولی ایدله اولی ایدله اولی ایدله اولی ایدله اولی

نال
لمعت

بسم الله الرحمن الرحيم

این سوخته ایچ بر مقامک همیشه وار ویر من همه ایدله اولی ایدله اولی ایدله اولی ایدله اولی ایدله اولی
بمذبحه ایچ بر مقامک همیشه وار ویر من همه ایدله اولی ایدله اولی ایدله اولی ایدله اولی ایدله اولی

نال
لمعت

بسم الله الرحمن الرحيم

اصحابه بنو قریظ
محمد
بسم الله الرحمن الرحيم

JAJ R 184

8

օլուպ օլմատըզընը վար իսէ,
ատրէսի վէ իսիմլէրիյլէ թարի__
իսի իզամլարընըն իշա'արը:

30 Բեանունը Սանի 331.

Նազըր'

Թալաթ:

Ասըլլարընա մուաշըզ տըր:

27 Մարտ 385:

Մուսթաֆա. Մէհմէտ Ալի:

եւ անունները, եւ թէ որ թուա__
կաններուն անոնք ղրկուած են:

30 Յունուար 1916:

Նախարար'

Թալաթ:

Բնագիրներուն յար եւ նաման են.

27 Մարտ 1919.

Մուսթաֆա. Մէհմէտ Ալի:

JAT R 185

նէ՝ սուրէթլէ կէլմէքտէ օլտուգ__
լարընըն պիլ էթրաճ իշա՛արը:

7 Բեանուներ Սանի 991.

Նազըր՝

Թալաթ:

Պու տախի.

Պաշ գումանտանլըգ վէքեալէթը
ձելիլէսինին միւսա՛ատէի մախսու__
սէսի օլմատըգձա էրքէք վէ գատըն
հիշ էրմէնինին խարիձտէն մէմա__
լիքի Օսմանիյէյէ վէ օն ետի իլէ
էլլի պէշ եաշլարը արասընտա
պուլունան զիւքիւր էրմէնիլէրին
տախի խարիձէ թէհարիթլէրինէ
գաթ՛իյէն միւսա՛ատէ օլմամասը
պաշ գումանտանլըգ վէքեալէթ
ձելիլէսինտէն թէպլիղ օլունտուղը
տախիլէտէն պիլտիրիլմիշ տիր:

Պու տախի.

Վիլայէթտէն Ավրօբայա հիւ__
քիւմէթ հիսապընա թահսիլ էթմէք
իւզրէ թալիպէ իգամ օլունմուշ
իսէ, իշլէրինտէ էրմէնի թալիպէ

էլ անոնք ինչպէս եւ ուրկէ հոն
եկած են:

7 Յունուար 1916:

Նախարար՝

Թալաթ:

Այս ալ.

Առանց ընդհանուր հրամանատարի
փոխանորդութենէն մասնաւոր արտօնու__
թիւն ստանալու ոչ մէկ Հայ, այր կամ
կին, կրնայ արտասահմանէն Օսմանեան
Կայսրութիւն մտնել, ու նաեւ արտօ__
նելու չէ որ 17 էն մինչեւ 55 տարե__
կան որեւէ արու Հայ արտասահման
ձամբորդէ:

Ներքին Գործերու նախարարութիւնը
կը հաղորդէ թէ ընդհանուր հրամանա__
տարի փոխանորդութիւնը այսպէս հաղոր__
դած է:

Այս ալ.

Եթէ կուսակալութեան կողմէ
կառավարութեան հաշուոյն Եւրոպա
ղրկուած ուսանողներուն մէջ Հայեր
ալ կան, իմացնել ասոնց հասցէները

Գօնիա Վիլայեթի
Մէքթուպ Գալէմի
2676

Այլ Մտի

Շիճրէ

Գօնիա Վիլայեթինէ.

Սուրէթ տիր.

Պօզանթի Բիւլէթ ձիվարընտա
եիրմի պին գատար միւհաձիր
էրմէնինին պուլունտուղը վէ
պունլարտան պիր գըսմընըն
շէմալտէն ձէնուպա վէ տիկէր
գըսմընըն ձէնուպտան շէմալա
սէվգ էտիլմէթտէ օլտուքլարը
անլաշըլտըղը վէ հալը հազըրտա
շըմէնտընէրլէ նազըլլարը
իմքեան խարիձինտէ օլտուղը
կիպի մէնզիլլէրտէն եաշէլէրիտէ
միւմքիւն օլմալաձաղը պէյանը
իլէ պունլարըն քաձիլէ քաձիլէ
կիտէձէթլէրի մահալէ սէվգլէրի
պաշ գումանտանլըգ վէքեալէթինտէն
պիլտիրիլիյօր:

Բէյնիյէթ իձապ էտէնլէրտէն
սօրուլմուշ օլմազլա օրալարտա
մէզքիւր օլմըգտար էրմէնի միւ
հաձիրի պուլունուպ պուլունմա
տըղընըն վէ վար իսէ, ներէտէն

Գօնիայի Կուսակալութիւն
Քարտուղարութեան Գրասենեակ
2676

Մածկազիր

Գօնիայի Կուսակալութեան.

Պատձէն.

Կիմացուի որ Պօզանթի-Բէլէկի
մօտերը քսան հազարի շափ Հայ
գաղթականներ կը գտնուին եւ թէ
ասոնց մէկ մասը հիւսիսէն հարաւ
եւ միւս մասն ալ հարաւէն հիւսիս
քշուելու վրայ են: Եւ ներկայիս
երկաթուղիով անոնց փոխադրութիւնը
անկարելի է եւ կարելի չէ զանոնք
պարենաւորել իջեւաններէն: Ընդհա
նուր Հրամանատարի փոխանորդութիւնը
կը հրահանգէ որ անոնք կարաւան
կարաւան քշուին իրենց երթալիք
տեղը: Անոնցմէ որ անկ է, խնդրուած
է այս մասին տեղեկագրել թէ այն
տեղերը որ քանակութեամբ Հայ
գաղթականներ կը գտնուին եւ անոնք

JAJ R 185

۱۱۳۵
۲۹۷۶

تاریخ و وقت
مهره

شماره

بوزان نظر دولت جوانه و بری قور و برارینت بونستین و بونزونه برینست شماره بونوم
 و برینست بونوم بشاد سوولید لک و در کده کمیندین و وی لای فزاده شت و فول نقدین
 اعطانه فی جبهه اولین کی من کدوم اعطانه کرده و کده اول بیز بیانید بونوم خافه بونوم
 کیده بیکدی محدود کرده بانه قورمانت و کانه بیدیه بیور کیفیت ایجا بیانید
 سوولید و لغه اولاده کدوم المقدار ازین و بری بونستین بونوم بونوم و اولی از زده
 نه مهره کده و در قوریند بلا طراف این سه ال کانه کده نواز اعلی

بروق

بانه قورمانت و کات عبیه سند و حق مفود اولی فخره ارتک و فی و بری
 برینت خارجه و کات فی بیز و فول و اوده بایم ایجه بانه بونوم
 بونوم و کور ارتیند و فی فخره و کانه بونوم بونوم بونوم
 و کات عبیه فتح بونوم اول بونوم و کانه بونوم بونوم

بروق

دولتیه و اوردیای حکمت حساب بونوم بونوم بونوم بونوم
 ایچیند ازین بونوم اولی بونوم و ارا بونوم و اسیه بونوم
 اوزانید بونوم ال کانه کده نواز اعلی

اعلی بونوم بونوم
 بونوم
 بونوم

JAJ R 185

էթտիքներ իսթիսպար օլուսույթը:
 Միւս իմանալըն շիւրթաթ թիւն
 բիյէ թէշթիւնի թէէմին վէ թէն
 աոււերինէ մուսվէնէթ վէ թէւի
 հաթը լազըմէ իրայտի իլէ պերա
 պեր. թէշպիւսաթը խուսուսիյէ
 վէ շախիյէնիստ հիմայտի լազըմ
 պուլուսուղուստան, շիթթիւերէ
 էաիլէճէթ մուսվիւնէթին ինհիսաթը
 թիւնարէթ վէ վէսիւիթ իհթիթաթ
 պիր մահիյէթ իթթիսապ էթմէսի
 իչին թէգայիւտէթազըգիմէվէ
 մախուստէտ պուլուսարագ էմվալը
 մէթրուքէնին գսըմ գսըմ միւզա
 իտէյէ վազը սուրէթի իլէ պէյ^թ
 վէ միւննէթիտէն իճրայի թիւնարէթ
 էտէմէթիւերէ էհալիի սայիթէնին
 տէ միւզայտէյէ իշթիրաթ էտէպիւ
 մէլերինին թէէմինի թազսիյէ օլու
 նուր:

6 Նուպաթ 81.

Նազըր Թալաթ:

Ասըլլարիթմա մուսնըզ տըր:

27 (Մարտ 885)

Մուսթանա^մ. Մէհմէտ Ալի^մ:

Արդարեւ պէտք է որ իսլամներուն
 ընծայուին օգնութիւն եւ դիւրութիւն
 առեւտրական ընկերութիւններ կազմելու,
 այսուհանդերձ պէտք է պաշտպանել նաեւ
 մասնաւոր եւ անհատական նախաձեռնու
 թիւնները եւ մասնաւոր միջոցներ ձեռք
 պէտք է առնել որպէս զի ընկերութիւն
 ներուն ըլլալիք օգնութիւնը առեւտրա
 կան մենաշնորհի մը եւ շահագործումի
 մը ձեւ շառնէ:

Լքեալ գոյթերը պէտք է որ մաս
 առ մաս աճուրդի հանելով ծախուին
 եւ առանձնապէս վաճառականութիւն
 ընողներու հետ միւս ժողովուրդին
 ալ պատեհութիւն տրուի աճուրդներուն
 մասնակցելու:

6 Փետրուար 1916:

Նախարար^թ

Թալաթ:

Բնագրին յար եւ նման է.

27 (Մարտ 1919).

Մուսթանա^մ. Մէհմէտ Ալի^մ:

Գոնիա Վիլայէթի

Մէքթուպ Գալէմի

Ատէտ

Շիճքէ

Գոնիա Վիլայէթիէն.

Սուրէթ.

Ձէյլ 24 թեանուը եկվել Յ1.
 Իսլամ շիրքէթլէրի թէէննիսի
 իլէ, թէնտուլէրիէն մուսվէնէթ
 վէ թէսլիհաթ իպրազը հազգընտարի
 թէլլիդ Միւսլիմանլարը հայաթը
 թիւձարիյէյէ թէէնի վէ մէմլէթէ__
 թիմիզատ Իսլամ մուստետարը թիւ__
 ձարիյէսի թէթսիբ դայէսիէն մ'ա__
 թուհ օլտուզը հալտէ թէլլիդ զազը
 պազը թարանլարտա մէթրուք էմվալըն
 քեանէսիներն եալընըզ շիրքէթլէրէ
 տէվրիներ միւսթէլլզիմ կիպի թեւազը
 վէ թէվսիբ էտիլէրէթ մազազա վէ
 տիւթանլարընըն գափալը վէ թօփլու
 օլտուզը հալտէ էհալիի սայիթէ
 մէզայիտիյէ իշթիրաթ էթտիբիլմէ__
 յէրէթ թօփտան շիրքէթլէրէ փէվր
 էտիլտիյի վէ պու շիրքէթլէրտէն
 պիբ չօզընընտա ալտըզլարը էշեայը
 պիբ քաշ միսլի Տիաթլարը պաշգա__
 լարընա սաթարաթ տէրհալ ինՏիսաթ

Գոնիայի Կուսակալութիւն

Քարտուղարութեան Գրասենեակ.

Թիւ

Մածկազիբ

Գոնիայի Կուսակալութեան.

Պատճէն.

Յուլիուս 24 Դեկտեմբեր 1915 ի

(հեռագրին)

Այն հրահանգը որ տրուեցաւ Իսլամ
 ընկերութիւններ կազմելու եւ Իսլամ__
 ները առեւտրական կեանքի վարժեցնելու
 զիւրութիւններ ընծայելու, մեր երկրին
 մէջ Իսլամ առեւտրական հաստատութիւն__
 ները բազմացնելու նպատակին կը ծառա__
 յէր: Ասկայն կ'իմացուի որ այդ հրա__
 հանգը տիպալ մեկնարանուած է եւ կարգ
 մը տեղեր լքեալ գոյթերը ամբողջու__
 թեամբ եւ միայն ընկերութեանց փո__
 խանցել ուզուած է, եւ վաճառատուները
 եւ խանութները միանուազ' ընկերու__
 թեանց փոխանցուած են առանց թոյլա__
 տրելու որ միւս ժողովուրդը աճուրդի
 մասնակցի. եւ այդ ընկերութիւններէն
 շատերն ալ իրենց գնած գոյթերը մի
 քանի պատիկ աւելի զիններով ծախելէ
 ետք անմիջապէս լուծուած են:

صفحه

فوقه ولایت

تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۰۳
 به استحضار می‌رساند هیات مجاریب نامی در کنگره اسلام مؤسسه تجاری بنام تجاری
 معرفه اولیتر خالده به مبلغ دوازده هزار و هشتصد و شصت و شش ریال
 در پی صندوقی تحت نظیر ایچ برک معافه و کاندک قیاد و طوبی اولیتر معافه
 الهادی سازه مزایه به اشتراک ایندی لیرک طوبی شرکتی در ایچ لیرک و بر سر آمد
 به موجب ده امداد اشیا بر خدای شاه قیاد اولیتر معافه و اولیتر معافه
 اینک در اجتهاد اولیتر معافه شرکتی تجاری تشکیل نامیه و کنه ولایت معافه
 و نهیوت لازم الزامیه براب نسبت غرض و جهت ده هیاتی لازم بودنیوت
 شرکتی ایچ برک معافه اجتهاد تجاری و سوله اجتهاد بر جهت استانی
 ایچ برک قیاد لازم و غرض ده بولیدری امور شرکتی قسمی مزایه به
 صورتی بیوه و نفرداً اولیتر معافه ایچ برک الهادی سازه معافه ده مزایه به اشتراک
 ایچ برک نامیه فوقه اولیتر معافه ایچ برک

نظ
لطمت

مستور
مستور

JAJ h 144

Գօնիա Վիլայէթի

Մէքթուպ Գալէմի

197

Մահրէմ Եիշարէ

Տախիլիյէ Նէզարէթի ձեւիլէսինէ.

Տէվլէթլու էֆէնտիմ Հազրէթլէրի.

25 Մարտ 985 թարիխի վէ 184

Նումարալու շիշարէի աձիզանէմէ

զէյլ տիր:

Թէհարի էտիլմէքտէ օլտուղունտան

էլտէ էտիլէձէթլէրին կէօնտէրիլէ__

ձէյի արզ օլունան թեւղրանամէ

սուրէթլէրի իխրաձ էթտիրիլէրէթ

լէֆֆէն արզ ու թագտիմ գըլընմըշ

վէ պունտան պաշքա պուրաձա

թեւղրան էլտէ էտիլմէմիշ օլտուղը

արզ օլունուր: Օլպապտէ էմրու

ձերման Հազրէթ մէնլէ իւլ էմրինտիր:

24 ձեմազիւլ Ախըր 987

վէ

27 Մարտ 985.

Գօնիա Վալի Վէթիլի

Տէֆթէրտար

(միւհր)

Գալէմի Մախսուս միւտիւրիյէթինէ.

31 Մարտ 985:

Գօնիայի Կուսակալութիւն

Քարտուղարութեան Գրասենեակ

197

Գաղտնի Մածկագիր

Ներքին Գործերու Նախարարութեան.

Գերագանց Տէր իմ,

25 Մարտ 1919 թուակիր եւ 184

թուահամար ծածկագրիս յաւելուած է:

Փնտռելով ձեռք բերուած հեռագիր__

ներու պատձէնները վաւերացնելով ներ__

փակեալ կը մատուցանենք ձեզի, յայտ__

նելով թէ այս տեղ ասոնցմէ զատ ուրիշ

հեռագիր կարելի չէ եղած ձեռք բերել:

Այս մասին կամքն ու հրամանը

ձերն են:

24 ձեմազիւլ Ախըր 987

եւ 27 Մարտ 1919.

Գօնիայի Փոխ Կուսակալ

Գանձապահ.

(կնիք)

Մասնաւոր Գրասենեակի Տնօրէնութեան.

31 Մարտ 1919:

JAJ թիւ հ 186

دائرتہ تعلیم و تربیت

محم

۱۹۷

دو روزہ
 اہل کار و پیشہ نصاب تعلیم و پرورش گاہ دورہ نوادہ کو شیخہ عجزانہ زبور
 الہ ایچ بھدرن کونزریہ کبھی طومہ اولیادہ تعلیمات مدرسہ انجمن ایسیہ برون لفظ طومہ و تقیم نقشہ و پرورش
 برائے مختلف الہ ایچ بھدرن اولیادہ طومہ انور اولیادہ اردو و ہندی تعلیمات اولیادہ

فوقہ و انجمن کبھی و نصاب

۱۹۷۷ء مارچ ۱۹۷۷ء

تعلیمی سرپرست

۱۹۷۷ء مارچ ۱۹۷۷ء

JAJ, No h 186